

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Jana Passera v právní věci stěžovatele **Krajského úřadu Středočeského kraje**, se sídlem v Praze 5, Zborovská 11, za účasti **1) PhDr. M. J. a 2) Ing. J. J.**, obou zastoupených Mgr. Danou Štumpovou, advokátkou se sídlem v Praze 2, Vinohradská 37, v řízení o kasační stížnosti podané proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2007, č. j. 9 Ca 147/2006 – 26,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Stěžovatel **j e p o v i n e n** nahradit účastníkům řízení do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 9424,80 Kč k rukám zástupkyně Mgr. Dany Štumpové, advokátky se sídlem v Praze 2, Vinohradská 37.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), kterým tento soud zastavil řízení ve věci žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, podané u tohoto soudu dne 4. 12. 2006, již se PhDr. M. J. a Ing. J. J. (dále též „účastníci“) domáhali ochrany proti nečinnosti stěžovatele ve věci jejich odvolání proti územnímu rozhodnutí Městského úřadu Říčany, odbor – Stavební úřad, ze dne 14. 7. 2006, č. j. 5625/32205/2005-2006/ÚR/Pa, které stěžovatel od 5. 9. 2006 až do dne doručení žaloby městskému soudu, tedy ani po 90 dnech od podání, nevyřídil ani je nevyrozuměl o prodloužení lhůty.

Jako právní důvod kasační stížnosti stěžovatel uvedl důvod obsažený v ust. § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel je přesvědčen o nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení. Ve své kasační stížnosti namítá, že v řízení byla porušena zásada rovnosti mezi účastníky ve smyslu ust. § 36 s. ř. s., když soud vzal za prokázaná tvrzení účastníků, aniž si vyžádal vyjádření stěžovatele, který neměl možnost se k podané žalobě vyjádřit. Soud také stěžovateli uložil povinnost zaplatit účastníkům na nákladech řízení částku 8568 Kč, třebaže nezavinil, že řízení o správní žalobě bylo zastaveno, protože svoji povinnost vydat rozhodnutí splnil včas. Usnesení je proto nezákonné, neboť nevycházelo z úplně zjištěného skutkového stavu. Současně tím bylo podle názoru stěžovatele porušeno jeho právo na spravedlivý proces ve smyslu čl. 38 usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina základních práv a svobod“). Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil.

Účastníci se ke kasační stížnosti vyjádřili přípisem, který byl městskému soudu doručen dne 18. 6. 2007. Účastníci se domnívají, že kasační stížnost není důvodná ani přípustná a uvádějí k tomu následující. Řízení o odvolání je podle ustáleného výkladu zahájeno dnem, kdy odvolání účastníka došlo správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Podle ust. § 49 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je správní orgán povinen rozhodnout ve věci do 30 dnů, ve zvlášť složitých případech nejdéle do 60 dnů od zahájení řízení. Nemůže-li rozhodnout v takto zákonem stanovené lhůtě, je povinen o tom účastníka řízení s uvedením důvodů uvědomit. Účastníci podali odvolání dne 5. 9. 2006, žalobu podali dne 4. 12. 2006, tedy až 90 dnů ode dne zahájení odvolacího řízení. K tvrzení stěžovatele, že ve věci vydal rozhodnutí dne 8. 1. 2007, účastníci pro úplnost připomínají, že za den vydání rozhodnutí je třeba považovat den jeho oznámení účastníkovi, kterým v této věci byl 22. 1. 2007, jakožto den doručení písemného vyhotovení rozhodnutí účastníkovi. V době podání žaloby tedy lhůta pro vyřízení věci byla překročena již nejméně o 30 dnů, a nikoli, že z ní uplynuly teprve dva dny, jak uvádí stěžovatel. Všechny rozhodné časové údaje doložili účastníci příslušnými dokumenty ve svém žalobním návrhu a stěžovatel je ani ve své kasační stížnosti nerozporuje. Z uvedeného účastníci dovozují, že v době vydání napadeného usnesení městský soud rozhodoval na základě skutkového stavu zjištěného úplně a nemohl věc posoudit jinak, než že žaloba byla v době podání důvodná. Stěžovatel vydal rozhodnutí po podání důvodné žaloby a dlouho po uplynutí zákonné lhůty. Účastníci vzali návrh zpět pro chování na straně odpůrce před prvním jednáním soudu. Svým vyjádřením k žalobě na tom mohl stěžovatel těžko něco změnit, neboť v souladu s ust. § 47 s. ř. s. musí soud řízení zastavit, i když se žalovaný správní orgán k žalobě nevyjádřil. Rozhodnutí o vrácení soudního poplatku pak vyplývá obligatorně z ust. § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Napadené usnesení nelze podle názoru účastníků v bodech I. a II. výroku na základě kasační stížnosti zrušit, protože namítané procesní postavení stěžovatele s nimi nesouvisí. Svým obsahem tedy kasační stížnost směřuje proti výroku pod bodem II. předmětného usnesení, kterým soud stěžovateli ukládá zaplatit účastníkům náhradu nákladů řízení. Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí, je však podle ust. § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná. S ohledem na shora uvedené navrhuje účastníci, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Dále navrhuje, aby Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., s přihlédnutím k ust. § 120 s. ř. s., uložil stěžovateli povinnost zaplatit účastníkům náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti s tím, že ke dni podání vyjádření ke kasační stížnosti činí náklady úhrnem 9424, 80 Kč.

Dle ust. § 36 odst. 1 s. ř. s. mají účastníci v řízení rovné postavení. Soud je povinen poskytnout jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu.

Dle ust. § 47 písm. a) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět; šlo-li však o společný návrh více osob, vezme předseda senátu toliko zpětvzetí návrhu jedním z navrhovatelů usnesením na vědomí.

Dle ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzál-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.

Zásadní stížní námitka stěžovatele se týká nezákonnosti rozhodnutí městského soudu o zastavení řízení. Proto Nejvyšší správní soud zhodnotil obsah spisu Městského soudu v Praze a napadený rozsudek přezkoumal z důvodů uplatněných v kasační stížnosti.

Ve své kasační stížnosti stěžovatel namítá, že v řízení byla porušena zásada rovnosti mezi účastníky ve smyslu ust. § 36 s. ř. s., když soud vzal za prokázaná tvrzení účastníků, aniž si vyžádal vyjádření stěžovatele, který neměl možnost se k podané žalobě vyjádřit. Účastníci vzali žalobu zpět, městský soud řízení zastavil a aniž poskytl stěžovateli možnost se k věci vyjádřit, dovodil, že účastníci podaný návrh vzali zpět pro pozdější chování stěžovatele. Z toho důvodu také stěžovateli uložil povinnost zaplatit účastníkům na nákladech řízení částku 8568 Kč. Stěžovatel však nezavinil, že řízení o správní žalobě bylo zastaveno, protože svoji povinnost vydat rozhodnutí splnil včas. Stěžovatel proto nebyl v prodlení, neboť rozhodl v zákonné lhůtě v souladu s ust. § 49 odst. 2 správního řádu, a z uvedeného důvodu byla žaloba na ochranu proti nečinnosti (podaná 4. 12. 2006, tj. dva dny po té, co stěžovateli začala běžet lhůta k vyřízení odvolání), zcela bezpředmětná a byl dán důvod, aby byla jako nedůvodná podle ust. § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítnuta. O tom, že účastníci podali žalobu proti nečinnosti ve věci jejich odvolání proti územnímu rozhodnutí Městského úřadu Říčany, odbor – Stavební úřad, ze dne 14. 7. 2006, č. j. 5625/32205/2005-2006/ÚR/Pa, se stěžovatel dozvěděl až převzetím usnesení o zastavení řízení. Usnesení je proto nezákonné, neboť nevycházelo z úplně zjištěného skutkového stavu. Současně tím bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces ve smyslu čl. 38 Listiny základních práv a svobod. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil.

V této věci považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné uvést, že ust. § 47 písm. a) s. ř. s. zřetelně odráží dispoziční zásadu (čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), která se v procesu správního soudnictví uplatňuje velmi výrazně. V souladu s dispoziční zásadou může navrhovatel (žalobce), kdykoliv před meritorním rozhodnutím soudu o jeho návrhu (žalobě), vzít tento svůj návrh (žalobu) zpět z jakéhokoliv důvodu nebo bez odůvodnění (ust. § 37 odst. 4 s. ř. s.); učiní-li tak, musí soud postupovat podle ust. § 47 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je soud v takovém případě povinen bez dalšího rozhodnout, že se řízení zastavuje, to znamená, že již nezkoumá, zda byly či nebyly dány podmínky pro případné odmítnutí návrhu (srovnej rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2007, č. j. 8 As 24/2005 - 69, www.nssoud.cz).

A tak tomu bylo i v souzené věci, neboť poté, co účastníci podali u městského soudu žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, která byla tomuto soudu doručena dne 4. 12. 2006, vydal správní orgán dne 8. 1. 2007 rozhodnutí o odvolání, č. j. 177588/2006/KUSK, kterým zrušil odvoláním napadené rozhodnutí Městského úřadu Říčany, odbor – Stavební úřad, ze dne 14. 7. 2006, č. j. 5625/32205/2005-2006/ÚR/Pa, a věc vrátil tomuto stavebnímu úřadu k novému projednání a rozhodnutí. Předmětné rozhodnutí bylo účastníkům doručeno dne 22. 1. 2007. Na tuto skutečnost pak účastníci reagovali tím, že městskému soudu zaslali podání, jež mu bylo doručeno dne 5. 2. 2007, kterým vzali svoji žalobu zpět pro pozdější chování žalovaného. Městský soud proto postupoval v souladu s ust. § 47 písm. a) s. ř. s. a řízení v této věci zastavil bez dalšího, tedy bez poskytnutí možnosti žalovanému správnímu orgánu (stěžovateli) se k dané věci vyjádřit. Tím podle názoru Nejvyššího správního soudu nebylo nikterak zasaženo právo stěžovatele zakotvené v ust. § 36 odst. 1 s. ř. s., neboť i kdyby byl stěžovatel o podané žalobě a zpětvzetí žaloby městským soudem vyrozuměn a bylo mu dáno právo se k těmto podáním vyjádřit, nemohl by na povinnosti městského soudu postupovat podle ust. § 47 písm. a) s. ř. s. nic změnit. Z tohoto důvodu nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou ani námitku stěžovatele, že napadené usnesení je nezákonné, neboť nevycházelo z úplně zjištěného skutkového stavu.

Za této situace se stěžovatel nemůže dovolávat ani porušení svého práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 38 Listiny základních práv a svobod, neboť městský soud postupoval plně v souladu se zákonem, konkrétně ust. § 47 písm. a) s. ř. s., a neporušil tak žádné ze stěžovatelových ústavně zaručených práv.

Bezpředmětná je v tomto směru i námitka stěžovatele mířící do nákladů řízení, jejichž zaplacení městský soud stěžovateli uložil. A to vzhledem ke skutečnosti, že na ust. § 47 písm. a) s. ř. s., které byl městský soud na daný případ povinen aplikovat a také aplikoval, navazuje specifická úprava náhrady nákladů řízení. V této souvislosti je ovšem nutné poznamenat, že při zastavení řízení zásadně žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (ust. § 60 odst. 3, věta první, s. ř. s.). Z této zásady však stanoví druhá věta citovaného ustanovení výjimku pro případy, kdy k zastavení řízení nedošlo z vůle či „zavinění“ navrhovatele (žalobce), jak se chybně domnívá stěžovatel, ale proto, že odpůrce (žalovaný správní orgán) učinil to, čeho se navrhovatel domáhal, takže řízení se tím již stalo zbytečným. Mezi případy tohoto druhu soudní řád správní (ust. § 60 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.) výslovně uvádí zpětvzetí podaného návrhu pro pozdější chování odpůrce a zastavení řízení pro uspokojení navrhovatele. V takovém případě je to tedy navrhovatel, kdo má proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení. To ostatně potvrzuje i názor vyjádřený v usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 5. 2003, č. j. 30 Ca 19/2003 - 15, publikovaném pod č. 490/2005 Sb. NSS.

S ohledem na výše uvedené konstatuje Nejvyšší správní soud, že městský soud postupoval správně, když přiznal právo na náhradu nákladů řízení účastníkům, neboť jak vyplývá z ust. § 60 odst. 3, věty druhé, s. ř. s., ve spojení s ust. § 47 písm. a) s. ř. s., odpadne-li po podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.) důvod jejího podání tím, že žalovaný ukončí svoji nečinnost vydáním rozhodnutí o odvolání, a v důsledku toho je žaloba vzata zpět a řízení zastaveno, má žalobce právo na náhradu nákladů řízení. Nejvyšší správní soud se proto neztotožnil s námitkou stěžovatele, kterou stěžovatel odůvodňoval především tím, že nezavinil, že řízení o správní žalobě bylo zastaveno, a že svoji povinnost vydat rozhodnutí splnil včas.

K otázce prodlení stěžovatele s vydáním předmětného rozhodnutí ještě Nejvyšší správní soud dodává, že jako začátek běhu lhůt pro rozhodnutí podle ust. § 49 odst. 2 správního řádu je nutno považovat den zahájení řízení (srovnej Ondruš, R. a kol. Správní řád – Komentář. Praha: Linde, 2003, s. 449). Odvolací řízení je pak v souladu s ust. § 54 odst. 1 téhož zákona zahájeno dnem, kdy odvolání účastníka došlo správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal (srovnej Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 5. rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 347.). Vzhledem ke skutečnosti, že odvolání účastníků proti rozhodnutí Městského úřadu Říčany, odbor – Stavební úřad, ze dne 14. 7. 2006, č. j. 5625/32205/2005-2006/ÚR/Pa, bylo dne 5. 9. 2006 podáno u tohoto prvorostupňového správního orgánu, tj. orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, bylo toho dne řádně zahájeno odvolací řízení a rovněž počala běžet lhůta pro rozhodnutí odvolacího správního orgánu podle ust. § 49 odst. 2 správního řádu. I kdyby Nejvyšší správní soud považoval předmětné odvolací řízení jako „zvlášť složitý případ“ ve smyslu ust. § 49 odst. 2 správního řádu, v důsledku čehož by lhůta pro rozhodnutí činila 60 dnů, nelze tím nikterak zvrátit pochybení, ke kterému na straně stěžovatele jakožto odvolacího orgánu došlo. S ohledem na shora uvedené konstatuje Nejvyšší správní soud, že žaloba byla podána zcela důvodně, když o odvolání účastníků ze dne 5. 9. 2006 proti shora citovanému rozhodnutí Městského úřadu Říčany nebylo do doby jejího podání rozhodnuto, ačkoliv lhůty pro vydání rozhodnutí stanovené dle ust. § 49 odst. 2 správního řádu již uběhly (lhůta pro rozhodnutí ve zvlášť složitých případech je podle citovaného ustanovení 60 dnů). Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani stěžovatelův subjektivní názor, podle kterého se do prodlení nedostal a rozhodnutí vydal včas.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému usnesení městského soudu důvodné. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s ust. § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který nedosáhl v řízení procesního úspěchu, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Je naopak povinen zaplatit úspěšným účastníkům řízení náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Zástupkyně účastníků předložila Nejvyššímu správnímu soudu ve vyjádření ke kasační stížnosti vyčíslení nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši 9424, 80 Kč, a to za 2 tarifní úkony á 2100 Kč za každého účastníka, za zastupování více osob jedním advokátem sníženo o 20%, a dále 4 x režijní paušál 300 Kč, celkem 7920 Kč; zástupkyně je plátcem daně z přidané hodnoty; úhrnem tedy 9424, 80 Kč. Nejvyšší správní soud přiznal účastníkům náhradu nákladů řízení sestávající se: 1) z odměny ve výši 4200 Kč za dva úkony právní služby podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se každému účastníkovi, tedy z odměny za celkem 4 úkony právní služby ve výši 8400 Kč; za zastupování více osob jedním advokátem sníženo o 20% (ust. § 12 odst. 4 advokátního tarifu), tedy celkem 6720 Kč, 2) z náhrady hotových výdajů ve výši 1200 Kč (za 4 úkony právní služby po 300 Kč) podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu, 3) protože zástupkyně účastníků je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen daň), zvyšují se tyto náklady o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o dani z přidané hodnoty). Částka daně, vypočtená dle citovaného zákona o dani z přidané hodnoty, činí

1504, 80 Kč. Celkem tedy náklady řízení činí 9424, 80 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen uhradit k rukám zástupkyně účastníků řízení Mgr. Dany Štumpové, advokátky se sídlem v Praze 2, Vinohradská 37, do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu